

UUDENKAUPUNGIN RAUHAN SOPIMUSTEKSTI JA RATIFIOINTIASIAKIRJAT (1721)

Käännös vuoden 1721 virallisesta saksankielisestä fraktureksettä

RAUHAN-SOPIMUS

joka on solmittu Heidän Kuninkaallisen Majesteettinsa, meidän Kaikkein Armollisimman Kuninkaamme FRIEDRICH ensimmäisen ja Ruotsin valtakunnan välillä toiselta puolelta; sekä Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa PIETARI ensimmäisen ja Venäjän valtakunnan välillä toiselta puolelta.

Neuvoteltu ja päätetty Uudessakaupungissa Suomen suuriruhtinaskunnassa 30. päivänä elokuuta, ja ratifioitu 9. päivänä syyskuuta Kristuksen syntymän jälkeisenä vuonna 1721.

Tukholma, Painanut J. L. HORRN.

Pyhän ja Jakamattoman Kolminaisuuden Nimessä.

Olkoon täten tietäväksi ja julki tehty: Koska Hänen korkeasti autuaan Kuninkaallisen Majesteettinsa, kaikkein loistavimman ja suuriarvoisimman kuninkaan ja herran, KAARLE XII:ta, Ruotsin, Göötan ja Vendien kuninkaan jne. jne. jne., sekä Hänen Kuninkaallisen Majesteettinsa seuraajien Ruotsin valtaistuimella, kaikkien loistavimman ja suuriarvoisimman kuningattaren ja rouvan, Rouva ULRICA ELEONORan, Ruotsin, Göötan ja Vendien kuningattaren jne. jne. jne., ja kaikkein loistavimman ja suuriarvoisimman kuninkaan ja herran, Herra FRIEDRICH I:n, Ruotsin, Göötan ja Vendien kuninkaan jne. jne. jne. ja Ruotsin valtakunnan välillä yhdeltä puolelta;

ja Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa, kaikkein loistavimman ja suuriarvoisimman tsaarin ja herran, Herran PIETARI ensimmäisen, koko Venäjän itsevaltiaan jne. jne. ja Venäjän valtakunnan välillä toiselta puolelta, on monta vuotta sitten syntynyt ja käyty raskasta ja tuhoisaa sotaa;

molemmat korkeat osapuolet, Jumalalle otollisen sovinnollisuuden johdattelimina, ovat tahtoneet tähänastiselle verenvuodatukselle panna lopun ja maata turmelevaa onnettomuutta mitä pikimmin lievittää. Niinpä on Jumalan sallimuksesta edetty siihen, että molemmat korkeat osapuolet tulleet sopimukseen ja ovat lähettäneet täysivaltaiset ministerinsä kokoontumaan yhteen, neuvotellakseen ja solmiakseen vilpittömän, varman ja pysyvän rauhan sekä ikuisesti kestävä ystävyyssiteen molempien valtakuntien, maiden, alamaisten ja asukkaiden välille:

Nimittäin Hänen Kuninkaallisen Majesteettinsa ja Ruotsin valtakunnan puolelta: korkeasti vapaasukuinen kreivi, herra Johann Lilienstedt, Ruotsin valtakunnan neuvos ja kanslianeuvos; sekä korkeasti vapaasukuinen paroni, herra Otto Reinhold Strömfelt, Hänen Kuninkaallisen Majesteettinsa määräämä maaherra Kopparsbergin ja Taalainmaan lääniin.

Ja Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa puolelta: korkeasti vapaasukuinen kreivi, herra Jacob Daniel Bruce, Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa General Feld-Zeugmeister (ven. General-feld'tsejhmejster, kenttätukikunnan päällikkö), Vuori- ja manufaktuuri- ja kauppakollegion presidentti, Pyhän Andreaksen ja Valkoisen Kotkan ritarikuntien ritari; sekä vapaasukuinen herra Henrich Johann Friedrich Osterman, Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa salaneuvos kansliasta.

Jotka ovat kokoontuneet molemminpuolisella suostumuksella kongressia ja neuvottelua varten määrättyyn ja sovittuun paikkaan, Suomen Uuteenkaupunkiin. Pyydettyään ensin Jumalan apua ja esitettyään sekä toisilleen tavanomaisella tavalla vaihdettuaan täysivaltaiset valtuuskirjansa, he ovat ottaneet tämän tervehdyttävän työn käsittelynsä. Käytyjen neuvottelujen jälkeen he ovat Kaikkein Korkeimman armosta ja siunauksesta sopineet ja yhdistyneet seuraavasta pysyvästä ja ikuisesta rauhasta molempien korkeiden osapuolten nimessä ja heidän puolestaan:

• I Artikla

Tästä päivästä lähtien on oleva ja pysyvä ikuinen, vilpiton ja rikkomaton rauha maalla ja vedessä, sekä vakaa yksimielisyys ja purkamaton ikuinen ystävyysside Hänen Ruotsin Kuninkaallisen Majesteettinsa FREDRIK I:n, hänen perillistensä ja seuraajiensa Ruotsin kruunuun ja Ruotsin valtakunnassa, sekä sen Pyhän saksalais-roomalaisen keisarikunnan sisä- ja ulkopuolella sijaitsevien herruukien, provinssien, maiden, kaupunkien, vasallien, alamaisten ja asukkaiden välillä yhdeltä puolelta;

ja Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa PIETARI I:n, koko Venäjän itsevaltiaan, hänen perillistensä ja seuraajiensa

Venäjän valtakunnassa, sekä kaikkien hänen maidensa, kaupunkiensä, herruusiensa ja alueidensa, vasallien, alamaisten ja asukkaidensa välillä toiselta puolelta.

Siten, että kumpikaan korkeista rauhantekijäosapuolista ei tästä lähtien saa tehdä toiselle mitään vihamielistä tai haitallista, salaa tai julkisesti, suoraan tai epäsuorasti, omien tai muiden kautta. Vielä vähemmän kumpikaan saa antaa apua toisen vihollisille missään muodossa, tai ryhtyä heidän kanssaan liittoihin, jotka voisivat olla tätä rauhaa vastaan. Vaan heidän tulee pikemminkin vaalia ja ylläpitää uskollista ystävyyttä ja naapuruutta sekä vilpitöntä rauhaa keskenään, ja kummankin tulee uskollisesti tarkoittaa ja edistää toisen kunniaa, hyötyä ja turvallisuutta, sekä kääntää ja torjua vahinko ja onnettomuus parhaan kykynsä mukaan, jotta palautettu rauha ja pysyvä levollisuus säilyisivät säröttöminä molempien valtakuntien ja alamaisten kukoistukseksi ja eduksi.

● II Artikla

Molemmiin puolin on vallitseva yleinen amnestia ja ikuinen unohdus kaikesta siitä vihamielisyydestä tai haitasta, mitä sodan aikana on aseilla tai muutoin toista vastaan tehty, suoritettu ja tapahtunut. Siten, ettei sitä enää koskaan muistella, saati että kukaan joutuisi siitä milloinkaan mitään pahaa kärsimään.

Erityisesti kaikki ja jokainen, korkeasta tai alhaisesta säädystä olevat alamaiset tai muukalaiset, mistä kansakunnasta tahansa, jotka tämän sodan aikana ovat ottaneet palvelusta toiselta osapuolelta ja siten käyttäytyneet vihamielisesti toista kohtaan, ovat tässä yleisessä amnestiassa täysin käsitettyjä ja mukana.

(Poikkeuksena ovat ne Venäjän kasakat, jotka seurasivat Ruotsin aseita, joita Hänen Tsaarillinen Majesteettinsa ei - kaikista Ruotsin puolelta tehdyistä esityksistä huolimatta - ole tahtonut sallia eikä myöntää tähän yleiseen amnestiaan otettaviksi.)

Kaikille muille yhteisesti ja jokaiselle erikseen tämä heidän menneisyytensä ei saa tulevaisuudessa millään lailla koitua vahingoksi, saati aiheuttaa heille vähintäkään pahaa, vaan heidän oikeutensa ja erioikeutensa on jätettävä ja suotava heille ennalleen.

● III Artikla

Kaikki vihamielisyydet vedessä ja maalla on lopetettava tässä ja koko Suomen suuriruhtinaskunnassa neljäntoista päivän kuluessa tämän rauhansopimuksen allekirjoittamisesta, tai aikaisemmin jos mahdollista. Kaikissa muissa paikoissa ja alueilla taas kolmen viikon kuluessa ratifiointiasiakirjojen vaihtamisesta, tai aikaisemmin jos mahdollista, ja ne on kokonaan lakkautettava. Tätä varten tieto rauhan solmimisesta on viipymättä julistettava.

Jos mainitun ajan jälkeen jollakin puolella, rauhan solmimisen tietämättömyyden vuoksi, jossakin maalla tai vedessä tapahtuisi vihamielisyyksiä, olivatpa ne minkä nimisiä tahansa, se ei saa vähimmässäkään määrin vahingoittaa tätä rauhantekoa. Vaan se, mikä mahdollisesti on ihmisiä tai tavaroita koskien otettu ja viety pois, on esteettömästi palautettava ja annettava takaisin.

● IV Artikla

Hänen Ruotsin Kuninkaallinen Majesteettinsa luovuttaa (cediren) täten itseään sekä valtaistuimenperillisiä ja seuraajia koskien sekä Ruotsin valtakunnan puolesta Hänen Tsaarilliselle Majesteetilleen ja hänen perillisilleen ja seuraajilleen Venäjän valtakunnassa täyteen, peruuttamattomaan ja ikuiseen omistukseen ja hallintaan ne provinssit, jotka tässä sodassa on Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa aseilla Ruotsin kruunulta valloitettu: Liivinmaan (Lieffland), Vironmaan (Ehstland), Inkerinmaan (Ingermanland) sekä sen osan Karjalaa (Carelen) yhdessä Viipurin läänin (Wiburgs-Lehn) piirin kanssa, joka on alempana rajankäyntiä koskevassa artiklassa tarkemmin määriteltä ja kuvattu.

Yhdessä seuraavien kaupunkien ja linnoitusten kanssa: Riika, Väinänsoo (Dünamünde), Pärnu, Tallinna (Reval, Rääveli), Tartto (Dorpt), Narva, Viipuri, Käkisalme (Kexholm), ja kaikki muut näihin luovutettuihin provinsseihin kuuluvat kaupungit, linnoitukset, satamat, paikat, piirit, rannat sekä Saarenmaan (Oesel), Hiidenmaan (Dagoe) ja Muhun (Moen) saaret, sekä kaikki muut Kuurinmaan rajalta lähtien Liivinmaan, Vironmaan ja Inkerinmaan rannikoilla ja Räävelistä itään päin kulkevassa väylässä Viipuriin saakka etelän ja idän puolella sijaitsevat saaret.

Kaikki näillä saarilla ja edellä mainituissa provinsseissa, kaupungeissa ja paikoissa olevat asukkaat ja asutukset, ja yleensä kaikki kuuluvaisuudet (appertinenten), riippuvuudet (dependentien), ylin herruus, oikeudet ja tulot, mitään niistä lainkaan erottamatta, sellaisina kuin ne ovat Ruotsin kruunulla olleet omistuksessa, nautittavina ja käytössä.

Ja Hänen Kuninkaallinen Majesteettinsa luopuu täten ja peräytyy mitä sitovimmalla tavalla, kuin se ikinä voi tapahtua, ikuisiksi ajoiksi itsensä, seuraajiansa ja perillistensä sekä koko Ruotsin valtakunnan puolesta kaikista oikeuksista, vaatimuksista ja puhevaltoista, joita Hänen Kuninkaallisella Majesteetillaan ja Ruotsin valtakunnalla on tähän asti ollut tai voisi olla kaikkiin edellä mainittuihin provinsseihin, saariin, maihin ja paikkoihin.

Samoin myös kaikki niiden asukkaat vapautetaan ja päästetään täten kokonaan siitä valasta ja velvollisuudesta, jolla he

ovat olleet sidottuja Ruotsin valtakuntaan; siten ja sellaisella tavalla, että tästä lähtien ja ikuisina aikoina Hänen Kuninkaallinen Majesteettinsa ja Ruotsin valtakunta eivät millään varjolla voi ottaa niitä haltuunsa tai vaatia niitä takaisin, vaan niiden tulee ikuisesti pysyä Venäjän valtakuntaan liitettynä. Ja Hänen Kuninkaallinen Majesteettinsa ja Ruotsin valtakunta sitoutuvat täten ja lupaavat pitää ja jättää Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa ja hänen seuraajansa Venäjän valtakunnassa kaikkien näiden luovutettujen provinssien rauhalliseen omistukseen ja hallintaan kaikkina aikoina tehokkaimmin.

Kaikki arkistot, asiakirjat ja kirjeet, jotka koskevat erityisesti näitä maita ja jotka tämän sodan aikana on viety Ruotsiin, on myös etsittävä ja luovutettava uskollisesti Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa sitä varten valtuutamille edustajille.

● V Artikla

Hänen Tsaarillinen Majesteettinsa puolestaan lupaa neljän viikon kuluessa tämän rauhansopimuksen ratifiointiasiakirjojen vaihtamisesta, tai vielä aikaisemmin jos mahdollista, palauttaa ja antaa takaisin Hänen Kuninkaalliselle Majesteetilleen ja Ruotsin kruunulle Suomen suuriruhtinaskunnan, lukuun ottamatta sitä osaa, joka on alempana kuvatussa rajankäynnissä erotettu ja joka jää Hänen Tsaarilliselle Majesteetilleen.

Tämä tapahtuu niin ja siten, että Hänen Tsaarillisella Majesteetillaan, hänen perillisillään ja seuraajillaan ei tästä eteenpäin ole ikuisesti mitään oikeutta tai vaatimusta tähän nyt palautettuun suuriruhtinaskuntaan, millä tahansa varjolla tai nimellä se tahansa voisi tapahtua.

Tämän lisäksi Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa velvoitetaan ja hän lupaa maksaa Hänen Kuninkaalliselle Majesteetilleen ja Ruotsin valtakunnalle kahden miljoonan valtakunnan taalerin (Reichs Thaler) summan täysimääräisesti, lyhentämättömänä ja varmasti niille valtuutetuille, jotka Hänen Kuninkaallinen Majesteettinsa on asianmukaisilla valtuutuksilla ja kuiteilla varustanut. Maksu suoritetaan niissä erissä ja sellaisessa rahassa kuin siitä erillisessä salaisessa artiklassa (separaten Artikul) on sovittu, jolla on sama voima ja vaikutus kuin jos se olisi tähän sana sanalta sisällytetty.

● VI Artikla

Hänen Ruotsin Kuninkaallinen Majesteettinsa on myös kaupankäynnin vuoksi (ratione Commercii) täten pidättänyt itselleen oikeuden, että hänellä on ikuisiksi ajoiksi vapaus ostaa vuosittain Riiasta, Räävelistä ja Arensburgista (nyk. Kuressaare) viidelläkymmenellä tuhannella ruplalla viljaa.

Kun on esitetty todistus siitä, että vilja on ostettu joko Hänen Kuninkaallisen Majesteettinsa lukuun tai ainakin sellaisten Ruotsin alamaisten kautta, jotka Hänen Kuninkaallinen Majesteettinsa on tähän erityisesti valtuuttanut, se saadaan viedä vapaasti Ruotsiin ilman minkään tullin tai muun maksun suorittamista. Tätä ei kuitenkaan pidä soveltaa niihin vuosiin, jolloin Hänen Tsaarillinen Majesteettinsa katsoo katoavuoden tai muiden painavien syiden vuoksi olevansa pakotettu kieltämään viljan viennin yleisesti kaikilta kansakunnilta.

● VII Artikla

Hänen Tsaarillinen Majesteettinsa lupaa myös mitä painovimmin, ettei hän sekaannu Ruotsin valtakunnan sisäisiin asioihin (Domestiquen Sachen), kuten sellaiseen hallitusmuotoon ja kruununperimysjärjestykseen, josta valtakunnan säädty ovat yksimielisesti päättäneet ja jonka he ovat vannoneet. Hän ei myöskään auta ketään, kuka se tahansa olisikaan, siinä suoraan tai epäsuorasti millään tavoin, vaan pikemminkin vilpittömän naapurillisen ystävyyden osoitukseksi pyrkii kaikin tavoin estämään ja torjumaan kaiken sen, mikä sitä vastaan aiotaan ja mikä tulee Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa tietoon.

● VIII Artikla

Ja koska molemmiin puolin on vilpitön ja vakava aikomus solmia rehellinen ja kestävä rauha, ja tätä varten on kaikin puolin välttämätöntä, että molempien valtakuntien ja maiden väliset rajat jaetaan ja järjestetään sellaisella tavalla, ettei kumpikaan osapuoli anna toiselle mitään aihetta epäluuloon, vaan pikemminkin kumpikin voi nauttia ja omistaa toivotussa rauhassa ja turvallisuudessa sen, mikä hänelle tämän rauhan kautta jää; niin on molempien korkeiden rauhantekijäosapuolten välillä täten sovittu ja päätetty, että tästä lähtien ja ikuisiksi ajoiksi molempien valtakuntien välisen rajan tulee olla seuraava:

Nimittäin se alkaa Suomenlahden (sinus Finnici) pohjoisrannalta Virolahdelta (Wyrelax), josta se kulkee puolen mailin päässä merenrannasta sisämaahan ja pysyy puolen mailin etäisyydellä vedestä aina Vilajoen (Willajoky) kohdalle saakka. Täältä se kuitenkin laajenee hieman enemmän sisämaahan, siten, että kun se tulee Rautalampi-saarten (Röhäll) kohdalle, se on silloin kolmen neljännesmailin etäisyydellä merenlahdesta.

Siitä se kulkee suorassa linjassa sisämaahan aina siihen tiehen saakka, joka johtaa Viipurista Lappeenrantaan (Lapstrand), kolmen mailin etäisyydellä Viipurista, ja niin edelleen samassa kolmen mailin etäisyydessä pohjoisuuntaan Viipurin ohi suorassa linjassa aina siihen muinaiseen raja-alueeseen saakka, joka oli Ruotsin ja Venäjän välillä ennen kuin Käkisalmen lääni (Kexholms-Lehn) tuli Ruotsille. Se seuraa tätä muinaista rajaa pohjoiseen päin kahdeksan

mailia.

Sieltä se kulkee suorassa linjassa Käkisalmen läänin halki siihen paikkaan, missä Porojärvi (Porojerwy), joka alkaa Kudumaguban kylän luota, kohtaa sen viimeisimmän rajan, joka oli Ruotsin ja Venäjän välillä. Siten, että kaikki se, mikä jää tämän määritellyn rajan yläpuolelle länteen ja pohjoiseen, kuuluu Hänen Kuninkaalliselle Majesteetilleen ja Ruotsin valtakunnalle; se taas, mikä jää alapuolelle itään ja etelään, kuuluu Hänen Tsaarilliselle Majesteetilleen ja Venäjän valtakunnalle ikuisiksi ajoiksi.

Ja koska Hänen Tsaarillinen Majesteettinsa tällä tavoin luovuttaa ja jättää ikuisiksi ajoiksi Hänen Kuninkaalliselle Majesteetilleen ja Ruotsin valtakunnalle sen osan Käkisalmen läänin, joka vanhempina aikoina kuului Venäjän valtakunnalle, niin hän lupaa täten mitä painavimmin omasta, valtaistuimenperillistensä ja seuraajiensa puolesta Venäjän valtaistuimella, etteivät he tätä osaa Käkisalmen läänin koskaan, millä nimellä tai varjolla tahansa, vaadi takaisin, vaan sen tulee tästä lähtien kuulua ikuisiksi ajoiksi Ruotsin maihin ja pysyä niihin liitettynä. Lapinmailla (Lapmarcken) raja pysyy kuitenkin sellaisena kuin se oli molempien valtakuntien välillä ennen tämän sodan alkua.

Edelleen on sovittu, että heti pääsopimuksen ratifioinnin jälkeen molemmin puolin nimitetään komissaarit (Commissarii) suorittamaan ja jakamaan tämä rajankäynti sillä tavoin kuin se tässä edellä on kuvattu.

• IX Artikla

Hänen Tsaarillinen Majesteettinsa lupaa lisäksi, että kaikki Liivinmaan ja Vironmaan provinssien sekä Saarenmaan (Oesel) asukkaat, olivatpa he aatelisia tai aatelittomia, sekä näissä provinsseissa olevat kaupungit, maistraatit, killat ja ammattikunnat, pidetään pysyvästi ja muuttumattomasti niissä erioikeuksissa (Privilegien), tavoissa, oikeuksissa ja vapauksissa, jotka heillä oli Ruotsin hallituksen alaisuudessa.

• X Artikla

Näissä luovutetuissa maissa ei myöskään saa ottaa käyttöön mitään omantunnonpakkoa, vaan pikemminkin evankelinen uskonto (Evangelische Religion), samoin kuin kirkko- ja koululaitos ja se, mikä siihen kuuluu, on jätettävä ja pidettävä sillä kannalla kuin se oli viimeisen Ruotsin hallituksen alaisuudessa; kuitenkin siten, että niissä maissa saadaan tästä lähtien myös kreikkalaista uskontoa (Griechische Religion) vapaasti ja esteettömästi harjoittaa.

• XI Artikla

Koska myös se reduktio (Reduction) ja likvidaatio, joka edellisen Ruotsin kuninkaallisen hallituksen alaisuudessa pantiin toimeen Liivinmaalla, Vironmaalla ja Saarenmaalla, antoi aihetta alamaisten ja asukkaiden moninaisiin valituksiin - minkä vuoksi myös autuas kunnioitettavassa muistossa Jumalassa lepäävä Hänen Kuninkaallinen Majesteettinsa Ruotsista, sekä asian kohtuullisuuden vuoksi katsoi aiheelliseksi antaa vuonna 1700 huhtikuun kolmantenatoista päivänä painettuna tunnetuksi tehdyn julistuskirjeen (Patent) kautta sen vakuutuksen, että mikäli jotkut hänen alamaistaan voisivat varmoilla todisteilla osoittaa, että heille kuuluvia tiloja oli otettu kruunulle, heidän oikeutensa piti olla loukkaamaton, minkä seurauksena useat mainituista alamaista palasivatkin takaisin niiden aiempien, reduktion tai muun varjolla heiltä evättyjen, peruutettujen tai takavarikoitujen tilojensa omistukseen;

niin lupaa myös Hänen Tsaarillinen Majesteettinsa täten, että jokainen, oleskelipa hän tämän alueen sisä- tai ulkopuolella (intra oder extra Territorium), jolla tässä tapauksessa on kohtuullinen vaatimus tai saatava maataloihin Liivinmaalla, Vironmaalla tai Saarenmaan provinssissa ja joka voi sen asianmukaisella tavalla todistaa ja osoittaa, saa esteettömästi nauttia oikeuttaan. Heidän vaatimustensa ja saataviensa viivyttämättömän tutkimisen ja ratkaisemisen kautta heidän tulee päästä jälleen sille kuuluvan ja oikeutetun tilan omistukseen.

• XII Artikla

Samaten tulee edellisessä toisessa artiklassa sovitun ja vahvistetun amnestian nojalla ne Liivinmaalla, Vironmaalla ja Saarenmaan provinssissa tähänastisen sodan vuoksi takavarikoidut, muille lahjoitetut tai kruunulle otetut tilat, maat, vielä päättymättömät maanvuokrat (Arrhenden) ja talot, jotka sijaitsevat näihin provinsseihin kuuluvissa kaupungeissa sekä Narvassa ja Viipurissa, palauttaa esteettömästi ja ilman viivytystä niiden laillisille omistajille.

Tämä koskee niitä tiloja, kuuluivatpa ne jollekulle ennen sotaa tai tulivatpa ne sodan aikana jollekulle perinnön tai muun kautta, ilman mitään poikkeusta tai rajoitusta. Tämä pätee riippumatta siitä, oleskelevatko nämä lailliset omistajat tällä hetkellä Ruotsissa, vankeudessa tai missä tahansa muualla, sen jälkeen kun jokainen on asianmukaisesti todistanut oikeutensa kenraalikuvernöörinviraston (General-Gouvernement) luona esittämällä todisteensa, asiakirjansa ja kirjeensä.

Nämä omistajat eivät kuitenkaan voi vaatia eivätkä pyytää vähintäkään korvausta niistä tuloista, joita tiloista on sodan aikana ja takavarikon tapahduttua nostettu, eivätkä sodan tai muun vuoksi mahdollisesti aiheutuneesta vahingosta. Ja ne, jotka tällä tavoin pääsevät jälleen omistamiensa tilojen hallintaan, ovat velvollisia tilaa haltuun ottaessaan vannonaan uskonvalan Hänen Tsaarilliselle Majesteetilleen heidän nykyisenä maanhaltijanaan, ja muutoinkin käyttäytymään häntä kohtaan niin kuin uskollisten vasallien tulee ja on kohtuullista.

Sitä vastoin heille on, kun he ovat tavanomaisen uskollisuusvalan vannoneet, esteettömästi sallittu ja myönnetty vapaus matkustaa maasta pois, oleskella vieraisissa maissa, jotka ovat liitossa ja ystävyydessä Venäjän valtakunnan kanssa, sekä astua neutraalien valtioiden (neutrale Puissancen) palvelukseen, tai jos he jo niissä ovat, oman harkintansa mukaan edelleen siellä pysyä.

Niille taas, jotka eivät lainkaan tahdo vannon uskollisuusvalaa Hänen Tsaarilliselle Majesteetilleen, myönnetään täten kolmen vuoden aika, rauhan julistamisesta lukien, jotta he voivat tämän määräajan kuluessa myydä ja luovuttaa tilansa ja omaisuutensa parhaan mahdollisuuden ja oman tahtonsa mukaan, ilman että heidän tarvitsee maksaa siitä suurempaa maksua kuin mikä heidän maalakien (Landes-Statuten) mukaan ovat velvolliset suorittamaan.

• XIII Artikla

Suomen suuriruhtinaskunnassa, jonka Hänen Tsaarillinen Majesteettinsa edellä olevan viidennen artiklan mukaisesti palauttaa Hänen Kuninkaalliselle Majesteetilleen ja Ruotsin valtakunnalle, on tämän rauhansopimuksen allekirjoituspäivästä lähtien kaikkien rahallisten sotavelvollisuusmaksujen (Contribuciones) kokonaan lakattava ja päätyttävä. Kuitenkin Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa joukkojen tarvitsema muona ja rehu (Proviant und Fourage) on maan täydelliseen tyhjentämiseen (Evacuation) saakka toimitettava kuten tähänkin asti, samalla tavalla ja ilman maksua.

Joukkoja on myös ankarimman rangaistuksen uhalla kiellettävä ottamasta vetäytyessään mukaansa ketään Suomen kansakuntaan kuuluvaa palvelusväkeä vastoin heidän tahtoaan, tai viemästä sieltä mukanaan yhtäkään suomalaista talonpoikaa, taikka tekemästä heille vähintäkään väkivaltaa tai vääryyttä. Tämän lisäksi kaikki linnoitukset ja linnat Suomen suuriruhtinaskunnassa on jätettävä siihen kuntoon, jossa ne tällä hetkellä ovat.

Hänen Tsaarillisella Majesteetillaan on kuitenkin vapaus kyseisen maan ja paikkojen tyhjentämisen yhteydessä ottaa mukaansa ja viedä pois kaikki raskas ja kevyt tykistö tykötärpeineen, ammukset, makasiinit ja muut sotatarvikkeet, jotka Hänen Tsaarillinen Majesteettinsa on sinne toimittanut. Kaiken tämän, samoin kuin armeijan kuormaston (Bagage), poiskuljetusta varten asukkaiden on esteettömästi ja ilman korvausta annettava ja suoritettava tarvittava kyyti ja hevoset (Vorspanne und Führen) aina rajalle saakka.

Mikäli kaikkea tätä ei voida määrättyssä ajassa kuljettaa pois, vaan osa siitä jätetään aluksi jälkeensä, on kaiken sellaisen jätävä hyvään talteen, ja se on myöhemmin milloin tahansa, kun sitä vaaditaan, esteettömästi luovutettava niille, jotka Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa puolelta sitä varten lähetetään, ja kuljetettava rajalle kuten edellisinkin.

Jos Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa joukot ovat löytäneet Suomen suuriruhtinaskuntaa koskevia arkistoja, asiakirjoja tai kirjeitä, ja ne on mahdollisesti viety maasta pois, lupaa Hänen Tsaarillinen Majesteettinsa etsiä niitä niin paljon kuin mahdollista ja palauttaa löydetty uskollisesti Ruotsin Kuninkaallisen Majesteettinsa valtuutetuille.

• XIV Artikla

Molemmipuoliset sotavangit, mistä kansakunnasta, asemasta ja säädystä tahansa he ovatkin, on heti tämän rauhansopimuksen ratifiointin jälkeen vapautettava vankeudesta ilman minkäänlaisten lunnasrahan (RanÅŕon) maksamista. Kuitenkin ensin jokaisen on selvitettävä mahdolliset tekemänsä velat tai vähintäänkin annettava niiden maksamisesta riittävä ja kohtuullinen takuu (Caution). Vapautetut on asetettava täyteen vapauteen ja heidät on autettava esteettömästi molemmin puolin ja tiettyssä - vankien nykyisten oleskelupaikkojen etäisyyteen suhteutetussa - ajassa rajalle saakka, tarjoamalla tarvittava kyyti ilman maksua mahdollisuuksien mukaan.

Niillä taas, jotka ovat ryhtyneet palvelukseen jommankumman osapuolella tai muutoin aikovat jäädä jommankumman osapuolen maihin, on ilman erottelua oleva siihen täysi ja vapaa valta ja oikeus. Tämä sama pätee myös kaikkeen sellaiseen väkeen, jota tämän sodan aikana on muuten viety pois jommaltakummalta puolelta; he saavat samaten oman halunsa mukaan joko jäädä paikoilleen tai palata vapaasti ja esteettömästi kotimaahansa.

Poikkeuksena ovat ne, jotka ovat omasta pyynnöstään ottaneet vastaan kreikanuskon, ja he jäävät Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa puolelle. Tätä varten molemmat korkeat rauhantekijäosapuolet aikovat julkaista ja tehdä tämän tiettäväksi maissaan julkisten julistusten (Edicta) kautta.

• XV Artikla

Hänen Kuninkaallinen Majesteettinsa ja Puolan tasavalta (Republique Pohlen) Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa liittolaisina sisällytetään nimenomaisesti tähän rauhaan, ja heille varataan oikeus liittyä tähän sopimukseen (Accession) niin täydellisesti kuin jos heidän ja Ruotsin kruunun välillä uudistettava rauhansopimus olisi sana sanalta tähän liitetty. Kaikissa paikoissa ja alueilla sekä kaikissa molemmille korkeille osapuolille kuuluvissa valtakunnissa, maissa ja alueilla, sijaitsivatpa ne Pyhän saksalais-roomalaisen keisarikunnan sisä- tai ulkopuolella, on kaikkien vihamielisyyksien, olivatpa ne minkä nimisiä tahansa, kokonaan lakattava ja päätyttävä, ja heidän välillään on ylläpidettävä pysyvää ja ikuista rauhaa.

Ja koska Hänen Kuninkaallisen Majesteettinsa ja Puolan tasavallan täysivaltaisia ministereitä ei ole läsnä tässä rauhankongressissa, eikä rauhaa heidän ja Ruotsin kruunun välillä voida siksi virallisella sopimuksella (Tractat) samanaikaisesti uudistaa, lupaa Hänen Ruotsin Kuninkaallinen Majesteettinsa, että hän lähettää viipymättä täysivaltaiset edustajansa (Plenipotentiaires) siihen paikkaan, josta hän ja Hänen Kuninkaallinen Majesteettinsa sekä Puolan tasavalta sopivat, ja Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa välityksellä (Mediation) uudistaa ja solmii heidän kanssaan ikuisen rauhan sopivilla ehdoilla (convenable conditions). Kuitenkin siten, ettei kyseiseen sopimukseen sisällytetä mitään sellaista, mikä missään kohdassa tai millään tavoin voisi olla tätä nyt Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa kanssa solmittua ikuista rauhaa vastaan tai sille haitaksi.

• XVI Artikla

Kaupankäynti (Commercién) on järjestettävä vapaaksi ja esteettömäksi molempien valtakuntien sekä niille kuuluvien ja alamaisten maiden, alamaisten ja asukkaiden välillä niin maalla kuin vedessä, ja se on niin pian kuin mahdollista vahvistettava erityisellä sopimuksella molempien valtakuntien eduksi. Sillä välin kuitenkin sekä Ruotsin että Venäjän alamaiset saavat heti tämän rauhan ratifioinnin jälkeen käydä vapaasti ja esteettömästi kauppaa kaikenlaisilla tavaroilla molempien osapuolten valtakunnissa ja maissa, maksamalla kussakin valtakunnassa tavanomaisen tullin ja muut vakiintuneet maksut.

Ruotsin alamaisten on Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa valtakunnissa ja maissa, ja vastaavasti Venäjän alamaisten Hänen Kuninkaallisen Majesteettinsa Ruotsin valtakunnassa ja maissa, saatava nauttia kaupankäynnissä samoista erioikeuksista ja eduista, jotka myönnetään kaikkein suosituimmalle kansakunnalle (amicissimÄ₁ genti).

• XVII Artikla

Ne kauppahuoneet (Handels-Häuser), joita Ruotsin alamailla oli ennen sodan alkua tietyissä Hänen Tsaarilliselle Majesteetilleen kuuluvissa kauppakaupungeissa, on rauhan tapahduttua paitsi heti palautettava ja annettava takaisin, myös heille on jätettävä vapaus hankkia ja perustaa sellaisia kauppahuoneita luovutettuihin kaupunkeihin ja satamiin. Samaten Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa alamailla on viipymättä palautettava ne kauppahuoneet, jotka heillä oli aiemmin Ruotsin valtakunnassa ja muissa Ruotsin maissa, ja heillä on vastaavasti oleva vapaus hankkia ja perustaa sellaisia kauppahuoneita useampiin Ruotsin valtakunnan kaupunkeihin ja satamiin, missä he sitä haluavat.

• XVIII Artikla

Mikäli ruotsalaiset sota- tai kauppalaivat myrskyn, rajuilman tai muiden vahinkojen vuoksi haaksirikkoutuvat tai tuhoutuvat Venäjän valtakunnan ja sille kuuluvien maiden rannoilla ja merenrannikoilla, on Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa alamaisten osoitettava hätää kärsiville kaikissa määrin luotettavaa ja vilpitöntä apua, pelastettava ihmisiä ja tavaroita kaiken kykynsä mukaan, ja se, mikä tavaroista ajautuu maihin, on vuoden ja päivän kuluessa sitä vaativille omistajille kohtuullista palkkiota vastaan varmasti palautettava. Samalla tavalla on toimittava ja meneteltävä Ruotsin puolella venäläisten haaksirikkoutuneiden laivojen ja tavaroiden kanssa. Molemmat korkeat rauhantekijäosapuolet aikovat myös pitää huolta siitä, että ankaralla kiellolla ja tehokkaalla rankaisemisella estetään ja taltutetaan kaikki omavaltaisuus, ryöstely ja varastaminen tällaisissa onnettomuustapauksissa.

• XIX Artikla

Jotta myös merellä vältettäisiin ja ehkäistäisiin mahdollisimman pitkälle kaikki tilanteet, jotka voisivat antaa aihetta johonkin väärinkäsitykseen molempien korkeiden rauhantekijäosapuolten välillä; on täten päätetty ja sovittu, että kun ruotsalaiset sotalaivat, yksi tai useampi, olivatpa ne suuria tai pieniä, tulevaisuudessa purjehtivat jonkin Hänen Tsaarilliselle Majesteetilleen kuuluvan linnoituksen ohi, ne ovat velvolliset ampumaan ruotsalaisen kunnialaukauksen (Schwedische Losung), johon linnoituksesta vastataan heti venäläisellä kunnialaukauksella.

Samalla tavalla myös venäläisten sotalaivojen, yhden tai useamman, purjehtiessa jonkin Hänen Kuninkaalliselle Majesteetilleen kuuluvan linnoituksen ohi, on ammuttava venäläinen kunnialaukaus, ja heitä on linnoituksesta vuorostaan tervehdittävä ruotsalaisella kunnialaukauksella.

Jos myös sattuisi niin, että ruotsalaiset ja venäläiset laivat kohtaisivat toisensa merellä, satamassa tai missä tahansa muualla, tai tapaisivat toisensa jostakin paikasta, niiden on tervehdittävä toisiaan ystävällisesti tavanomaisella kunnialaukauksella, ja muutoin tässä asiassa on meneteltävä kaikin puolin niin kuin Ruotsin ja Tanskan kruunujen välillä on vastaavissa tapauksissa tapana ja niiden välillä tästä asiasta sovittu ja päätetty.

• XX Artikla

Edelleen on myös molemmin puolin täten sovittu ja päätetty, että molempien valtakuntien välillä tähän asti käytössä ollut lähettiläiden ylläpitokustannusten maksaminen (defraihrung der Gesandten) lakkaa ja päättyy kokonaan. Sen sijaan molemminpuolisten täysivaltaisten lähettiläiden ja muiden virallisella arvonimellä tai ilman sitä lähetettyjen edustajien on tulevaisuudessa itse ylläpidettävä itsensä ja koko seurueensa (Suite) niin matkallaan kuin hovissa, paikassa ja seudulla, jonne heidät on määrätty menemään ja oleskelemaan, ja vastattava itse elatuksestaan;

Molemmat korkeat osapuolet tahtovat kuitenkin niin yleisesti kuin joka kerta erikseenkin, kun heille etukäteen annetaan ajoissa tieto lähettilään saapumisesta, järjestää riittävät toimenpiteet, jotta heille heidän matkallaan osoitetaan kaikkea turvallisuutta, hyväntahtoisuutta ja tarvittavaa avustusta.

● XXI Artikla

Hänen Ruotsin Kuninkaallisen Majesteettinsa puolelta sisällytetään tähän rauhansopimukseen myös Hänen Ison-Britannian Kuninkaallinen Majesteettinsa, kuitenkin sillä varauksella, mistä Hänen Tsaarillinen Majesteettinsa katsoo mahdollisesti tulleen Hänen Ison-Britannian Kuninkaallisen Majesteettinsa puolelta loukatuksi, mistä asiasta on neuvoteltava ja sovittava sovinnollisesti ja suoraan Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa ja Hänen Ison-Britannian Kuninkaallisen Majesteettinsa välillä. Myös useammat muut valtiot (Puissancen), jotka molemmat korkeat rauhantekijäosapuolet nimeävät vielä kolmen kuukauden kuluessa ratifioinnin tapahduttua, voivat liittyä tähän rauhansopimukseen molempien korkeiden osapuolten yhteisellä suostumuksella, ja heidät otetaan ja hyväksytään siihen mukaan.

● XXII Artikla

Mikäli tulevaisuudessa molempien valtakuntien ja alamaisten välillä ilmenisi joitakin erimielisyyksiä ja riitoja (differentien und Zwistigkeiten), on tämän ikuisen rauhansopimuksen silti pysyttävä täydessä voimassaan ja vaikutuksessaan. Erimielisyydet ja riidat on kuitenkin molemmin puolin sitä varten nimettyjen komissaarien (Commissarios) toimesta viipymättä tutkittava ja ratkaistava ja sovittava kohtuuden mukaan.

● XXIII Artikla

Tästä päivästä lähtien kaikki ne, jotka tämän rauhan ratifioinnin jälkeen siirtyvät tehtyjen petosten, murhien, varkauksien tai muiden syiden vuoksi, tai hyvinkin ilman mitään painavaa syytä, Ruotsin puolelta Venäjän puolelle tai Venäjän puolelta Ruotsin puolelle, joko yksin tai vaimonsa ja lastensa kanssa, on - kun heidät vaaditaan takaisin siltä osapuolelta, jolta he ovat paenneet - esteettömästi luovutettava ja annettava takaisin. Tämä koskee heitä riippumatta siitä, mistä kansakunnasta he ovat, ja heidät on palautettava siinä kunnossa kuin he tulivat, vaimoineen ja lapsineen, sekä kaiken sen varastetun tai ryöstetyn tavaran kanssa, jonka he toivat mukanaan.

● XXIV Artikla

Tämän rauhansopimuksen ratifioinnit (Ratificationes) on hankittava kolmen viikon kuluessa allekirjoituspäivästä lukien, ja vielä aikaisemmin jos mahdollista, ja ne on vaihdettava keskenään täällä Uudessakaupungissa.

Kaiken tämän vakuudeksi tästä rauhansopimuksesta on laadittu kaksi samanlaista kappaletta (Exemplaria), ja molempien puolten täysivaltaiset ministerit ovat laillisten valtuuksiensa nojalla allekirjoittaneet ne omakätisesti, vahvistaneet ne sineteillään ja vaihtaneet ne keskenään.

Näin tapahtui Uudessakaupungissa kolmantenakymmenentenä päivänä elokuuta Kristuksen vuonna tuhat seitsemänsataa kaksikymmentäykksi.

Johan Lillienstedt. (L.S.)

Jacob Daniel Bruce. (L.S.)

Otto Reinhold Strömfelt. (L.S.)

Henrich Joh. Friedrich Osterman. (L.S.)

Hänen Kunink. Majt:insa tätä Rauhan-sopimusta koskeva Ratifiointi

Me FRIEDRICH, Jumalan armosta Ruotsalaisten, Goottien ja Vendien Kuningas jne. jne. jne. Teemme tietäväksi: että koska Meidän ja Ruotsin kruunun välillä yhdeltä puolelta, sekä korkeasti kunnioitetun ja suuriarvoisimman Tsaarin ja Herran PIETARI ENSIMMÄISEN, koko Venäjän itsevaltiaan jne. jne. jne. sekä Venäjän valtakunnan välillä toiselta puolelta, pitkällisen ja vahingollisen sodan jälkeen on sovittu ja päätetty, että molempien osapuolten täysivaltaiset ministerit kokoontuvat Suomen Uuteenkaupunkiin neuvottelemaan ja solmimaan ikuisen rauhan Meidän ja molempien valtakuntien, maiden ja alamaisten välille;

Ja tämän mukaisesti Meidän puoleltamme Meidän ja valtakunnan neuvos sekä kanslianeuvos, vapaasukuinen herra kreivi Johan Lillienstedt, sekä maaherra Kopparsbergin ja Taalainmaan läänissä, vapaasukuinen paroni Otto Reinhold Strömfelt; ja Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa ja Venäjän valtakunnan puolesta vapaasukuinen herra kreivi Jacob Daniel Bruce, Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa Generalfältygmästare (kenttätykistön päällikkö), Vuori- ja manufaktuurikollegion presidentti sekä Pyhän Andreaksen ja Valkoisen Kotkan ritarikuntien ritari, samoin kuin vapaasukuinen herra Henrich Johan Friedrich Osterman, Hänen Tsaarillisen Majesteettinsa salaneuvos hänen

kansliastaan, ovat kokoontuneet mainitussa Uudenkaupungin kaupungissa Suomen suuriruhtinaskunnassa;

Ja he ovat Korkeimman armollisella avulla ja heille annettujen täysien valtuuksien nojalla tämän saman elokuun kolmantenäkymmenentenä päivänä kuluvana vuonna tuhat seitsemänsataa kaksikymmentäyksi neuvotelleet, päättäneet, allekirjoittaneet ja sinetöineet ikuisen rauhansopimuksen sekä siihen kuuluvan erillisen artiklan (separat artikel), joka sana sanalta kuuluu seuraavasti:

Inserantur pacte.[Tähän väliin sopimusteksti sisällytetään]

Sentähden Me olemme tämän ikuisen rauhansopimuksen kaikissa sen artikloissa, kohdissa ja lauseissa, samoin kuin siihen kuuluvassa erillisessä artiklassa, sellaisina kuin ne tässä sana sanalta sisältyvät ja ovat ilmoitetut, hyväksyneet, vahvistaneet ja ratifioineet, kuten Me täten ne mitä sitovimmalla tavalla hyväksymme, vahvistamme ja ratifioimme, sekä Kuninkaallisella Sanallamme lupaamme omasta ja Ruotsin tulevien kuninkaiden sekä Ruotsin valtakunnan puolesta, että Me kaiken sen, mikä edellä olevassa ikuisessa rauhansopimuksessa ja sen kaikissa artikloissa, kohdissa ja lauseissa, sekä erillisessä artiklassa sisältyy ja käsitetään, pidämme lujasti, loukkaamattomasti, pyhästi ja järkkymättömästi ikuisina aikoina, täytämme sen emmekä salli millään tavoin, että sitä vastaan Meidän tai Meidän puoleltamme toimitaan.

Tämän vakuudeksi olemme Me tämän Itsemme täten vahvistaman rauhansopimuksen varustaneet suuremmalla Kuninkaallisella sinetillämme, mikä tapahtui residenssikaupungissamme Tukholmassa 9. päivänä syyskuuta Kristuksen syntymän jälkeen vuonna tuhat seitsemänsataa kaksikymmentäyksi.

FRIEDRICH.

(Varmentanut) D. N. v. Höpken.

Hänen Tsar. Majest. Ratifiointimuotoilu tälle Rauhan-Instrumentille

Sentähden Me olemme tämän ikuisen rauhansopimuksen kaikissa sen artikloissa, kohdissa ja lauseissa, sekä siihen kuuluvassa erillisessä artiklassa, sellaisina kuin ne tässä sana sanalta ovat sisällytetyt ja tuodut julki, hyväksyneet, vaalineet, vahvistaneet ja ratifioineet; Kuten Me täten mitä sitovimmalla tavalla, kuin se ikinä voi tapahtua, hyväksymme, vaalimme, vahvistamme ja ratifioimme, ja lupaamme Tsaarillisella Sanallamme Itsemme ja seuraajiemme sekä perillistemme puolesta Venäjän valtakunnassa, että Me kaiken ja jokaisen asian, mikä edeltävässä ikuisessa rauhansopimuksessa ja sen kaikissa artikloissa, kohdissa ja lauseissa sekä erillisessä artiklassa sisältyy ja käsitetään, pidämme lujasti, kiistattomasti, pyhästi ja rikkomattomasti ikuisiksi ajoiksi ja täytämme sen, emmekä salli millään tavoin, että sitä vastaan joissakin kohdissa Meidän tai Meidän alamaistemme toimesta rikotaan.

Tämän vakuudeksi olemme Me tämän omakätisesti allekirjoittaneet ja antaneet varustaa suuremmalla valtakunnansinetillämme. Annettu Pietarissa syyskuun yhdeksäntenä päivänä vuonna tuhat seitsemänsataa kaksikymmentäyksi. Meidän hallituksemme neljäntenäkymmenentenä vuonna.

PETER.

(Varmentanut) Kreivi Golofkin.

